

§ 4**Utvärdering av insatsen prova-på-studier inom ekonomiskt bistånd**

AMN 2018-0130-1.3

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden godkände utvärderingen av insatsen prova på-studier inom ekonomiskt bistånd.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att, tillsammans med socialnämnden, föreslå att riktlinjerna för prova på-studier inom ekonomiskt bistånd ska upphöra att gälla och att möjligheten till prova på-studier därmed tas bort.
3. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att, tillsammans med socialnämnden, överlämna utvärderingen till kommunfullmäktige.

Ärendet

Under de två år som prova-på-studierna har testats i Stockholm har endast fem personer omfattats av insatsen. Skälen till att så få personer fått ta del av insatsen beror bland annat på att många valde att invänta införandet av studiestartsstödet enligt lag (2017:527) om studiestartsstöd, att anvisningarna för prova-på-studier har upplevts som komplicerade samt att flera studerande uppges ha diskvalificerat sig för insatsen då de inte haft rätt till studiebidrag på grund av tidigare oavslutade studier eller obetalda studieskulder.

Studiestartsstödet, som infördes 2017, är ett bidrag som vissa arbetslösa kan få för att läsa in en gymnasieutbildning för att på så vis förbättra sina möjligheter att komma ut på arbetsmarknaden. Socialförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att möjligheten till prova-på-studier tas bort. Studiestartsstödet anses uppfylla behovet av studiefinansiering för målgruppen.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 26 november 2018.

Förslag till beslut

Ledamoten Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M), ledamoten Magnus Runsten m.fl. (MP) samt ledamoten Johan Fällidin (C) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordförande Emilia Bjuggren m.fl. (S) och ledamoten Tina Kratz (V) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Vice ordförande ställde förslagen till beslut mot varandra. Nämnden beslutade utan omröstning enligt ledamoten Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M), ledamoten Magnus Runsten m.fl. (MP) samt ledamoten Johan Fälldin (C) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordförande Emilia Bjuggren m.fl. (S) och ledamoten Tina Kratz (V) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden godkänner utvärderingen av insatsen prova på-studier inom ekonomiskt bistånd.
2. Arbetsmarknadsnämnden föreslår att anvisningarna för prova på-studier inom ekonomiskt bistånd utformas så att insatsen kan utgöra ett komplement till studiestartsstödet.
3. Arbetsmarknadsnämnden överlämnar utvärderingen till kommunfullmäktige.

Syftet med insatsen prova-på-studier är att möjliggör för individer som uppstår ekonomiskt bistånd och står långt ifrån arbetsmarknaden att på längre sikt komma ut i arbete och egen försörjning. Förvaltningen lyfter fram i utvärderingen att det finns flera orsaker till varför få personer blev aktuella för insatsen. En väsentlig orsak var att studiestartsstödet infördes i närtid till stadens egen insats. Vilket fick en del att avvakta införande av studiestartsstödet. En annan viktig orsak som framförs är att anvisningarna har uppfattats som komplicerade.

Med kunskaperna från utvärderingen är det centralt att fortsätta utveckla arbetet för att möjliggöra för fler att komma ut i arbete. Det är även viktigt att använda sig av erfarenheterna från andra städer. Till exempel är det intressant att ta till sig arbetssättet som Göteborg valt där deras motsvarighet till jobbtorg gör bedömningen om en person är aktuell för insatsen prova-på-studier. Det skiljer sig från hur vi i Stockholm har valt att arbeta. Hos oss är det socialsekreterarna som gör bedömningen. Vi tar fasta på förvaltningens synpunkter som menar att prova-på-studier kan bli ett komplement till studiestartsstödet om anvisningarna till stadens insats förenklas. Därför föreslår vi att socialnämnden och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att utreda och förändra anvisningarna för prova-på-studier. På så sätt kan vi säkerställa att

ingen faller mellan stolarna och att människor ges möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden genom studier.

Särskilt uttalande

Ledamoten Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M), ledamoten Magnus Runsten (MP) och ledamoten Johan Fälldin (C) lämnade följande särskilda uttalande.

Att stärka grupper med svag ställning till arbetsmarknaden för att förbättra deras förutsättningar att få en egen försörjning och ett självständigt liv är en viktig del i stadens arbete. Att sänka tröskeln till kompetensutveckling och studier för personer som erhåller ekonomiskt bistånd är därför en prioriterad fråga för oss i det grönbåa samarbetet.

Det kommunala systemet med "prova på studier" har utformats på ett sätt som skapade ett för lågt incitament mot bakgrund att det också fanns ett nationellt system för studiestartsstöd vilket har resulterats i att stadens system har använts i en för låg utsträckning.

I samband med att den nationella budgeten för år 2019 antogs den 12 december 2018 fattade riksdagen beslut om att till 2020 fasa ut det nationella systemet för studiestartsstöd. Dock kommer CSN, som ansvarar för utbetalningen av detta stöd, att fortsätta bevilja en del av stödet år 2019 ut, och kommer att prioritera de personer som har påbörjat studier för att de ska få möjlighet att slutföra dem.

Vi är övertygade om att flera spår kan prövas på kommunal nivå för att utforma effektiva insatser som sänker tröskeln för personer som erhåller ekonomiskt bistånd att kompetensutvecklas eller att komma igång med studier, och staden kommer att fortsätta verka i den riktningen.

I budgeten för 2019 ger vi därför arbetsmarknadsnämnden flera viktiga uppdrag, däribland att erbjuda arbetsmarknadsinsatser till personer med ekonomiskt bistånd, med särskild prioritering av kortutbildade (personer utan gymnasieutbildning), personer med svag ställning på arbetsmarknaden, personer med funktionsnedsättningar och nyanlända.

Ersätтарыttrande

Ersätтарыn Lisa Palm (Fi) lämnade följande ersätтарыttrande.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden godkänner utvärderingen av insatsen prova på-studier inom ekonomiskt bistånd.

2. Arbetsmarknadsnämnden föreslår att anvisningarna för prova-på-studier inom ekonomiskt bistånd utformas så att insatsen kan utgöra ett komplement till studiestartsstödet.
3. Arbetsmarknadsnämnden överlämnar utvärderingen till kommunfullmäktige.

Syftet med insatsen prova-på-studier är att möjliggör för individer som uppbär ekonomiskt bistånd och står långt ifrån arbetsmarknaden att på längre sikt komma ut i arbete och egen försörjning. Förvaltningen lyfter fram i utvärderingen att det finns flera orsaker till varför få personer blev aktuella för insatsen. En väsentlig orsak var att studiestartstödet infördes i närtid till stadens egen insats. Vilket fick en del att avvakta införande av studiestartstödet. En annan viktig orsak som framförs är att anvisningarna har uppfattats som komplicerade.

Med kunskaperna från utvärderingen är det centralt att fortsätta utveckla arbetet för att möjliggöra för fler att komma ut i arbete. Det är även viktigt att använda sig av erfarenheterna från andra städer. Till exempel är det intressant att ta till sig arbetssättet som Göteborg valt där deras motsvarighet till jobbtorg gör bedömningen om en person är aktuell för insatsen prova-på-studier. Det skiljer sig från hur vi i Stockholm har valt att arbeta. Hos oss är det socialsekreterarna som gör bedömningen. Vi tar fasta på förvaltningens synpunkter som menar att prova-på-studier kan bli ett komplement till studiestartsstödet om anvisningarna till stadens insats förenklas. Därför föreslår vi att socialnämnden och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att utreda och förändra anvisningarna för prova-på-studier. På så sätt kan vi säkerställa att ingen faller mellan stolarna och att människor ges möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden genom studier.